

AGROLESNICKÉ SYSTÉMY: SILVOPASTORÁLNÍ EKOLOGICKY HODNOTNÉ PLOCHY

Založení farmy	1998
Specializace	Chov masného skotu a ovcí
Rozloha farmy	450 ha
Počet zaměstnanců	2
Rok založení agrolesnických ploch	2008
Adresa	Šuja (okres Žilina)
Webová stránka	-

Ekologická farma Tibora Papša se nachází v malebném kraji v Rajecké dolině a je zaměřena na **chov masných krav, ovcí a v menším počtu i chov koní a prasat**. Kromě toho se okrajově věnuje i **včelařství**. Tibor má vzdělání v oblasti zemědělství, a proto jeho směřování k přírodě a ekologii bylo přirozené. Pracovně začínal jako zootechnik, ale nebyl ztotožněn s průmyslovým chovem zvířat, a proto se rozhodl začít s **ekologickým zemědělstvím**. V **posledním období vysadil na svých pozemcích několik desítek solitérních stromů starých a krajových odrůd ovocných dřevin**.

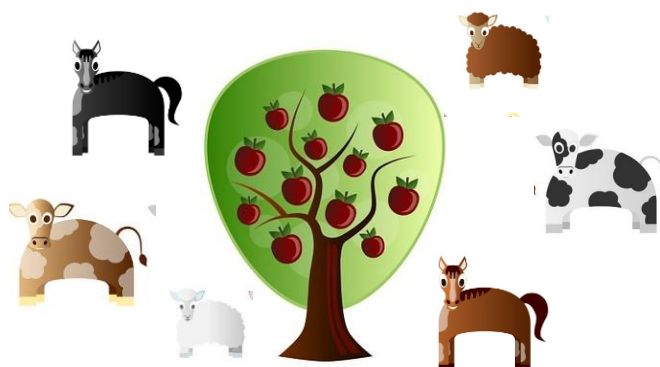

Tibor Papšo začal hospodařit na méně úrodných pastvinách a loukách, které byly zarostlé náletovými dřevinami. Jelikož jeho pozemky jsou poměrně svažité, meze a prudké strže ponechal částečně zarostlé náletovými dřevinami kvůli zadržování vody v krajině.

Tibor zarostlé pozemky postupně výběrovým způsobem čistil a přeměňoval na pastviny, přičemž citlivě ponechal na pastvinách cenné dřeviny jako lípu, jasan, javor či dřínky. Některé z těchto druhů také cíleně vysazoval. Postupně začal vysazovat na pastvinách i ovocné dřeviny, mezi nimiž pravidelně pase krávy a ovce. Celá farma je registrována v režimu ekologického zemědělství. Jelikož je Tibor střízlivým ochráncem přírody a ztotožňuje se se zadržováním vody v krajině, začal na pastvinách revitalizovat prameny a budovat napajedla. V současnosti hospodaří celkem na cca 450 ha, z velké části jsou to trvalé travní porosty se stromy.

- Po zavedení agrolesnických postupů se zvětšila a zlepšila pastevní plocha, zvýšila estetická hodnota krajiny a zlepšilo hospodaření s vodou.
- Dosazením stromů se vytvořily polozastíněné plochy, které poskytují odpočinek pro zvířata.

Tibor provozuje přirozený a tradiční typ agrolesnických systémů, protože samotné přírodní podmínky předurčují tuto oblast k tomuto způsobu hospodaření. Je to tím pádem návrat k původnímu hospodaření v podhorských oblastech zaměřenému na chov dobytka a ovcí. Toto hospodaření je ideální pro zdevastované louky a pastviny, často zarostlé náletovými dřevinami. Dotace nebyly čerpány na agrolesnické systémy ani na mechanizaci.

Pokud chce někdo hospodařit jako Tibor, měl by mít podle něj základní znalosti z botaniky a fytoogie, správného managementu trvalých travních porostů, znalosti z ovocnářství a zkušenosti s chovem hospodářských zvířat. Jako farmář by uvítal školení zaměřené na řez ovocných dřevin, výcvik pasterveckých psů, ovčácký kurz a školení zaměřené na ochranné prostředky pro volně pasoucí se hospodářská zvířata.

ZPŮSOB ZALOŽENÍ AGROLESNICKÝCH POROSTŮ

Při štěpkování náletových dřevin byla použita lesní fréza. Některé perspektivní stromy na pastvinách byly ponechány a dalších přibližně 150 stromů bylo dosazených. Při výsadbě byly vybrány lokální staré a krajové odrůdy jablek a hrušní doplněné třešněmi a oskerušemi.

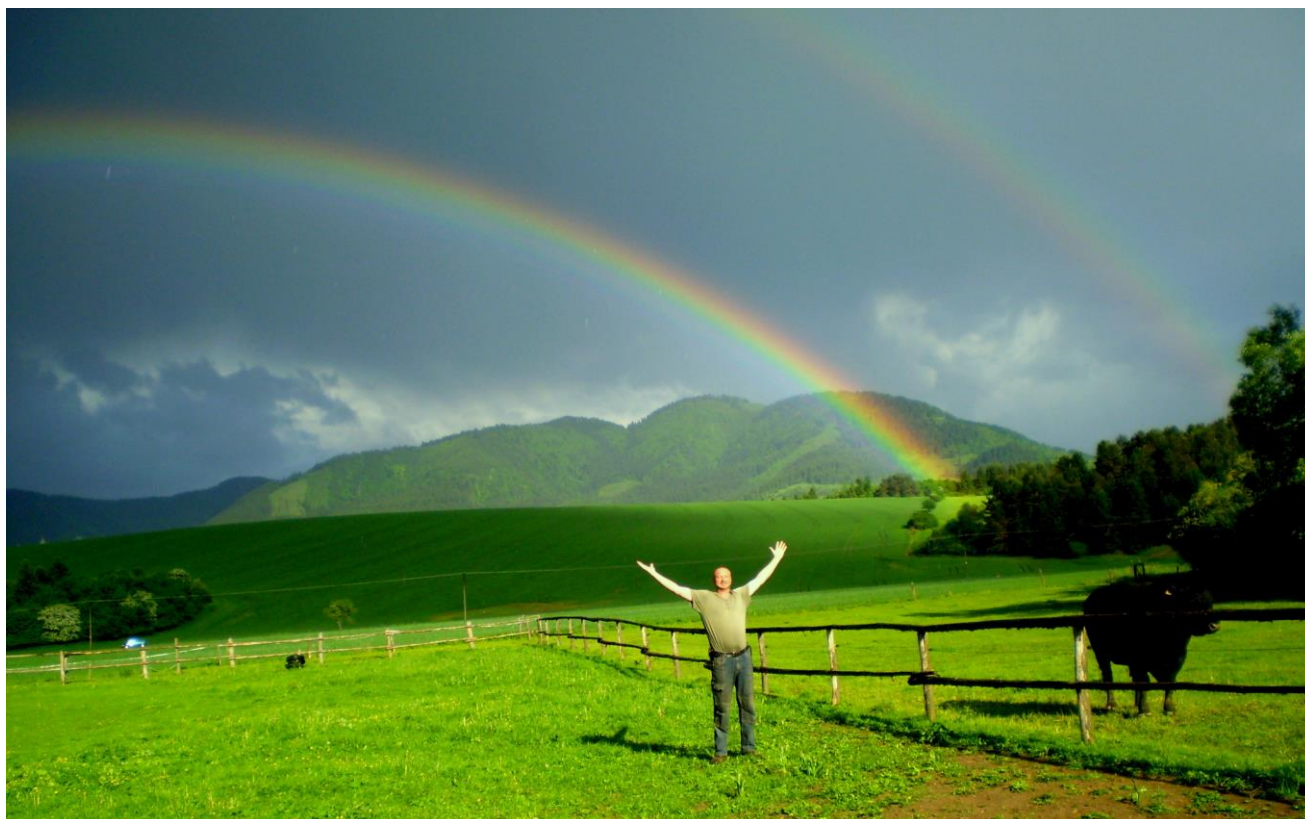

HROZBY/VÝZVY/DOPORUČENÍ

- Podle Tibora jsou **největší hrozby: špatně nastavená legislativa, nevyřešené vlastnické vztahy a nejasnost zákonů souvisejících s ochranou přírody a krajiny.**
- **Sucho a přemnožení zvěře** komplikuje hospodaření i v podhorských oblastech.
- Výzvou je podle něj dosáhnout rovnovážného stavu bez zásahu člověka.

Tibor na základě vlastního rozhodnutí provozuje udržitelný způsob hospodaření na stanovištích, kde pastva hospodářských zvířat má dlouholetou tradici.

Jeho farma je ukázkou šetrného a přírodě blízkého hospodaření, které je tvůrcem pestré a hodnotné krajiny a zároveň tento silvopastevní způsob obhospodařování může přispět k vytvoření estetické, zdravé a funkční krajiny. Je také důkazem, že takové hospodaření může být ekologické, ekonomicky efektivní a může být použito i na relativně rozsáhlých pozemcích.

PLÁNY DO BUDOUCNA

Tiborův plán do budoucna je **dlouhodobé a udržitelné hospodaření na pastvinách**, které jsou znehodnocené a zarostlé náletovými dřevinami.

RADA NA ZÁVĚR

Na závěr Tibor dodává:

„Snažím se aplikovat dobré a ověřené postupy a nesnažím se je příliš měnit, protože to nemusí skončit dobře.“

KLÍČOVÁ SLOVA

silvopastorální systémy, náletové dřeviny, staré a krajové odrůdy, ekologický chov

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

